

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul Penal

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul Penal (b23/09.02.2021), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV 766/16.02.2021 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D76/17.02.2021,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul stabilirii caracterului imprescriptibil al răspunderii penale pentru anumite infracțiuni de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile, prevăzute la art.209, 210, 211 și 213 din Codul penal, pentru infracțiunile de agresiune sexuală (art.219 din Codul penal), tortură (art.282 din Codul penal) precum și de pornografie infantilă (art.374 din Codul penal).

De asemenea, se preconizează majorarea pedepsei pentru infracțiunea de nedenunțare, prevăzută la art.266 alin.(1) din Codul penal, precum și completarea respectivului articol cu un nou alineat, care să prevadă incriminarea nedenunțării infracțiunilor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile sau a infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, săvârșite față de un minor sau care au avut ca urmare moartea unui minor.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

2. Menționăm că o propunere legislativă cu obiect de reglementare similar, înregistrată la Senat cu nr.b638/3.11.2020, și transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/4420/9.11.2020, a fost avizată favorabil, cu observații și propuneri, cu avizul nr.1212/27.11.2020. Potrivit informațiilor de pe site-ul oficial al Senatului României, respectiva propunere legislativă a fost clasată la data de 30 decembrie 2020, în temeiul art.63 alin.(5) din Constituția României, republicată.

Precizăm că majoritatea observațiilor și propunerilor formulate în avizul nr.1212/2020 au fost preluate în noua formă a proiectului, fiind introduse, de asemenea, noi soluții legislative.

3. Menționăm că, recent, art.153 și 154 din Codul penal au fost modificate prin Legea nr.217/2020, în sensul stabilirii drept infracțiuni imprescriptibile a celor prevăzute la art.218 și 220 din Codul penal.

Cu privire la această soluție legislativă, Curtea Constituțională a reținut, în Decizia nr.682/2020, că, prin adoptarea acestei reglementări, „Parlamentul s-a plasat în interiorul marjei sale de apreciere, fără a încălca principiul nediscriminării, fiind opțiunea legiuitorului să aprecieze, în funcție de politica sa penală, instituția prescripției răspunderii penale”.

4. La **titlu**, pentru rigoare redacțională, termenul „Penal” va debuta cu literă mică.

5. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, părțile dispozitive ale **pct.2 și 3** trebuie reformulate, astfel:

„2. Alineatul (4) al articolului 154 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„3. Alineatul (1) al articolului 266 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

6. La **pct.2**, referitor la norma propusă pentru art.154 alin.(4), întrucât infracțiunile referitoare la traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile sunt prevăzute în Codul penal înaintea celor contra libertății și integrității sexuale, sugerăm ca menționarea categoriilor de infracțiuni să respecte aceeași ordine.

Pentru acest considerent, dar și pentru o exprimare clară, specifică normelor juridice, propunem ca textul să debuteze astfel:

„(4) În cazul infracțiunilor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile și al infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, altele decât cele prevăzute la art.153 alin.(2) lit.c), săvârșite ...”.

7. La **pct.4**, semnalăm că prin agravarea răspunderii penale pentru varianta-tip a infracțiunii de nedenunțare, respectiv prin stabilirea **pedepsei închisorii de la 1 an la 3 ani**, nu se mai justifică incriminarea distinctă, **cu aceeași pedeapsă (de la 1 an la 3 ani)**, a faptei prevăzute în cuprinsul normei propuse pentru art.266 alin.(1¹).

Prin urmare, pentru evitarea unui paralelism de reglementare, este necesară revederea soluției legislative preconizate, fie în sensul stabilirii faptei prevăzute la art.266 alin.(1¹) drept variantă agravată a infracțiunii de nedenunțare (prin stabilirea unei pedepse mai grave decât cea prevăzută la alin.(1) al aceluiași articol), fie în sensul renunțării la respectiva intervenție legislativă (prin eliminarea din proiect a pct.4).

În subsidiar, la norma propusă pentru art.266 alin.(1¹), pentru o exprimare mai adecvată, propunem ca sintagma „*comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții, de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile, contra libertății și integrității sexuale*” să fie înlocuită cu expresia „*comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții, de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile ori contra libertății și integrității sexuale*”.

8. Având în vedere numeroasele intervenții legislative aduse actului normativ de bază de-a lungul existenței sale, recomandăm introducerea, în finalul proiectului, a unui nou articol, care să cuprindă dispoziția de republicare a respectivei legi, cu următoarea redactare:

„**Art. II.** - Legea nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

Ca urmare a preluării acestei observații, actualul **articol unic** va deveni **art.I**, urmând a fi marcat în mod corespunzător.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 108 / 11.03.2021

Lege privind Codul penal

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia I.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia I.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
 Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012
 Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al
 României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

*modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2);
 introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la
 art. 161*

3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012
 Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al
 României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1

4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind
 Codul penal

*la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9
 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5)
 lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80
 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art.
 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98
 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art.
 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art.
 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art.
 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art.
 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1),
 art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302
 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art.
 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3),
 art. 430;
 introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la
 art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7)
 la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la
 art. 443 alin. (1);
 abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014
 Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de
 neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal

*dispozițiile art. 5 sunt constituționale în
 măsura în care nu permit combinarea
 prevederilor din legi succesive în stabilirea
 și aplicarea legii penale mai favorabile.*

- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 508/2014 M. Of. nr. 843/19 nov. 2014
Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal
prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturilor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit
- 7 modificări prin L. nr. 159/2014 M. Of. nr. 887/5 dec. 2014
Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal
abrogă art. 276
- 8 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 732/2014 M. Of. nr. 69/27 ian. 2015
Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal
constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională
- 9 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 11/2015 M. Of. nr. 102/9 feb. 2015
Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal
dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012
- 10 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 603/2015 M. Of. nr. 845/13 nov. 2015
Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal
sintagma "raporturi comerciale" din art. 301 alin. (1)
- 11 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 603/2015 M. Of. nr. 845/13 nov. 2015
Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal
sintagma "ori în cadrul oricărei persoane juridice" din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301
- 12 modificări prin O.U.G. nr. 18/2016 M. Of. nr. 389/23 mai 2016
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară
*modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin.(4);

introduce art. 216_1, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256_1, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1_1) și (1_2) la art. 374, alin. (3_1) la art. 374, alin.(4_1) la art. 374*
- 13 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 405/2016 M. Of. nr. 517/8 iul. 2016
Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție
dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „Îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”
- 14 completat prin L. nr. 151/2016 M. Of. nr. 545/20 iul. 2016
Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287

- 15 modificări prin O.U.G. nr. 13/2017 M. Of. nr. 92/1 feb. 2017
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
respinsă prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
modifică art. 269 alin.(3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336_1; abrogă art. 298
- 16 modificări prin O.U.G. nr. 14/2017 M. Of. nr. 101/5 feb. 2017
Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
aprobată cu modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
abrogă O.U.G. nr. 13/2017
- 17 modificări prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
respinge O.U.G. nr. 13/2017
- 18 modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
aprobă O.U.G. nr. 14/2017
- 19 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 224/2017 M. Of. nr. 427/9 iun. 2017
Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice
art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere
- 20 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 368/2017 M. Of. nr. 566/17 iul. 2017
Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal
sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)
- 21 modificări prin L. nr. 193/2017 M. Of. nr. 598/25 iul. 2017
Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
modifică art. 301 și art. 308 alin. (1)
- 22 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 518/2017 M. Of. nr. 765/26 sep. 2017
Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal
art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”

- 23 modificări prin L. nr. 49/2018 M. Of. nr. 194/2 mar. 2018
 Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
*modifică art. 75 alin. (1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112_1 alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347;
 introduce art. 346_1*
- 24 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 297/2018 M. Of. nr. 518/25 iun. 2018
 Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal
soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională
- 25 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 601/2018 M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018
 Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal
sintagma ”cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)
- 26 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 651/2018 M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018
 Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal
soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectete unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare
- 27 modificări prin O.U.G. nr. 28/2020 M. Of. nr. 228/20 mar. 2020
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
*modifică art. 326 și art. 352;
 introduce art. 352_1*
- 28 modificări prin L. nr. 217/2020 M. Of. nr. 1012/30 oct. 2020
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
*modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. d) și e), art. 218 alin. (1) și alin. (3) partea introductivă și lit. b) și e), art. 218 alin. (4), art. 219 alin. (2) lit. b) și e), art. 220, art. 221 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. a) și b), art. 221 alin. (3) și (6), art. 222, art. 374 alin. (3_1) lit. a);
 introduce lit. c) la art. 153 alin. (2), alin. (3_1) la art. 213, alin. (3_1) la art. 218, alin. (2_1) la art. 219, alin. (2_1) la art. 221, art. 222_1, lit. d) la art. 374 alin. (3_1)*
- 29 modificări prin L. nr. 228/2020 M. Of. nr. 1019/2 nov. 2020
 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transpunerii unor directive ale Uniunii Europene
modifică art. 112_1 alin. (1) și (2)

---

30 modificări prin L. nr. 233/2020 M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020 *modifică art. 199 alin. (2)*
Lege pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr.
286/2009 privind Codul penal

31 modificări prin L. nr. 274/2020 M. Of. nr. 1144/26 nov. 2020 *modifică art. 154 alin. (4) și art. 231*
Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal